

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa M. S.
przeciwko C. Spółce Akcyjnej w P.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 czerwca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w C.
z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV Pa (...) Sąd Okręgowy w C. w sprawie z powództwa M. S. przeciwko C. S.A. w P. o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę, oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w M. z 17 listopada 2015 r., sygn. akt IV P (...) i obciążył powódkę zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, jednak odmiennie ocenił zasadność wniosku powódki o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od dokonanego wypowiedzenia umowy o pracę.

W ocenie Sądu drugiej instancji, argumentacja powódki powołana w celu usprawiedliwienia uchybienia 7 dniowemu terminowi do wniesienia odwołania do sądu, nie uzasadniała jego przywrócenia w świetle art. 265 § 1 k.p. Jak podniósł Sąd odwoławczy, powódka wskazała, że została wprowadzona w błąd przez pracodawcę, co do podstawy zwolnienia, była bowiem przekonana, że otrzyma odprawę pieniężną w związku ze zwolnieniami grupowymi, co zrekompensuje jej utratę pracy. Dlatego nie skorzystała z możliwości odwołania się. W ocenie Sądu Okręgowego nie były to okoliczności świadczące o braku winy powódki, uwzględniając jej poziom wykształcenia i doświadczenia życiowego oraz obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy. Jak przypominał Sąd drugiej instancji, wypowiedzenie umowy o pracę jest normalnym sposobem rozwiązania stosunku pracy. W zasadzie z tą formą zwolnienia nie wiążą się roszczenia odszkodowawcze (utratę pracy ma rekompensować okres wypowiedzenia). Dopiero wadliwe formalnie, bądź dokonane bez uzasadnionej przyczyny wypowiedzenie rodzi skutki odszkodowawcze. Dlatego nie można domagać się takiego odszkodowania, jednocześnie nie kwestionując samego wypowiedzenia. Z zeznań powódki wynikało, że w sprawie wypowiedzenia umowy nie zamierzała się odwoływać do sądu. To, że powódka zmieniła zdanie po zakończeniu sprawy o odprawę pieniężną nie stanowi usprawiedliwienia. Gdyby powódka w sposób istotny została wprowadzona w błąd przez pracodawcę co do podstawy zwolnienia, to już na początku czerwca, gdy otrzymała świadectwo pracy (bez odniesienia do ustawy o zwolnieniach grupowych), powinna uświadomić sobie, zdaniem Sądu Okręgowego, fakt, że pracodawca nie uznaje prawa do odprawy pieniężnej. Gdyby zatem podzielić tok rozumowania powódki, już w tym czasie ustała przyczyna uchybienia terminu i nie było przeszkód, aby wytoczyć powództwo w sprawie wypowiedzenia umowy o pracę.

Sąd Okręgowy uznał również, że stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie oceny przyczyny wypowiedzenia powódce umowy o pracę jest prawidłowe.

Za nieuzasadniony uznał Sąd drugiej instancji zarzut naruszenia art. 45 k.p. polegający na błędnym przyjęciu zasadności wypowiedzenia umowy, podczas gdy czynność ta dokonana została bez prawnie skutecznej zmiany struktury organizacyjnej pozwanej, a likwidacja stanowiska miała charakter pozorny.

W ocenie Sądu drugiej instancji, w niniejszej sprawie, dla oceny prawidłowości wypowiedzenia powódce umowy o pracę, istotne znaczenie ma nie to czy i kiedy nastąpiły formalne zmiany w strukturze organizacyjnej pozwanej spółki, tylko to czy rzeczywiście doszło do likwidacji stanowiska powódki. Na podstawie zabranego w sprawie materiału dowodowego uznać należało, że u pozwanej dokonano zmian w strukturze organizacyjnej. Do akt sprawy dołączono bowiem protokół z posiedzenia zarządu pozwanej spółki z dnia 28 lutego 2014 r. wraz z uchwałą Nr 1 z 28 lutego 2014 r. i strukturą organizacyjną. Wynika z nich, że stanowisko dyrektora kontrolingu, które zajmowała powódka zostało zlikwidowane.

Sąd Rejonowy nie naruszył również, w ocenie Sądu odwoławczego wskazanych w apelacji przepisów k.p.c. Po pierwsze dowód z opinii grafologa zgłoszony na okoliczność w jakiej dacie zostały naniesione podpisy członków zarządu pozwanej na uchwale z 28 lutego 2014 r., nie był przydatny do wyjaśnienia tej okoliczności. Ponadto dokument wprowadzający formalnie zmiany w strukturze organizacyjnej pozwanej, nie musiał być sporządzony jednocześnie z wypowiedzeniem powódce umowy o pracę. Nie są także uprawnione zarzuty dotyczące braku rejestru uchwał zarządu, gdyż jak słusznie wskazano w odpowiedzi na apelację pozwana nie miała obowiązku prowadzenia takiego rejestru.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości skargą kasacyjną powódka. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, wobec rażących naruszeń przez Sąd Okręgowy w C. przepisów Kodeksu pracy i Kodeksu postępowania cywilnego, jakie legły u podstaw zaskarżonego wyroku, skutkujących niezgodnym z prawem oraz poczuciem sprawiedliwości rozstrzygnięciem, które to uchybienia w niewątpliwy sposób wpłynęły na wynik przedmiotowej sprawy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik pozwanej wniósł o:

1) wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej lub jej odrzucenie;

2) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę

zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wywodu prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Należy również mieć na uwadze, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130).

Skarga kasacyjna wniesiona w przedmiotowej sprawie nie zawiera wyodrębnionego uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, a jedynie uzasadnienie podstaw skargi kasacyjnej. Skarżąca nie wykazała, dlaczego podnoszone przez niego naruszenia prawa materialnego i procesowego mają

charakter oczywisty i są na tyle poważne, że doprowadziły do wydania oczywiście niesłusznego rozstrzygnięcia. W istocie skarżąca zawarła w skardze kasacyjnej jedynie polemikę z ustaleniami i oceną prawną dokonaną przez Sądy obu instancji. Sam fakt jednak, że skarżąca nie zgadza się ze stanowiskiem Sądów nie przesądza jeszcze o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, szczególnie w sytuacji, gdy nie przedstawiono jakiegokolwiek wyводу prawnego uzasadniającego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Należy ponadto zauważyć, że wszystkie podstawy kasacyjne (świadczące jednak również, zdaniem skarżącej, o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej), poza zarzutem naruszenia art. 265 § 1 k.p. stanowią dokładne powtórzenie zarzutów apelacji i odnoszą się do wyroku Sądu pierwszej instancji, a nie wyroku Sądu odwoławczego, który był przedmiotem niniejszej skargi.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.